
De Paddenhuishut en de legendarische loopmeditatiepaden

Originele Engelse versie:

[The Toadskin Hut and Paths of Legend | Plum Village](#)

Thay schreef deze eindejaarsbrief aan al zijn studenten over de Toadskin Hut, de kluizenaar van Still Sitting Hut, loopmeditatiepaden die legendarisch zijn geworden en de nieuwe jonge dharmaleraren in Plum Village.

Still Sitting Hut,
Plum Village Upper Hamlet,
Frankrijk, 5 december 2008

De zon schijnt vandaag in Upper Hamlet. Ik liep naar beneden voor mijn loopmeditatie naar de *Lower Mountain Temple*, langs het pad van de pijnbomen. Van de *Still Sitting Hut* naar het pad van de pijnbomen kwam ik langs grasvelden die bedekt waren met eikenbladeren, vooral rond Thay Giac Thanh's *Floating Cloud Hut*. Het tapijt van eikenbladeren was heel dik. Er waren nog verse bladeren met de kleur van de pijpen van de Theravada-monniken. De bomen verliezen hun bladeren, waardoor de aarde verrijkt wordt; de aarde en de boom voeden elkaar. Ik liep langzaam, zodat ik bij elke stap in contact kon komen met de ultieme dimensie, wat betekent dat ik in contact kan zijn met de tijd buiten de tijd en de ruimte buiten de ruimte.

Ik liep voor mezelf, maar ik liep ook voor mijn vader en moeder, voor mijn leraar, mijn voorouders, de Boeddha en voor jullie. Er is geen scheiding tussen mijzelf en mijn ouders, mijn voorouders, de Boeddha en jullie. Alles is aanwezig in elke bewuste stap. De gatha "Laat de Boeddha ademen, laat de Boeddha lopen" is heel goed. Hoe meer ik oefen, hoe effectiever het is; daarom oefen ik zeer regelmatig. Deze gatha kan ook in andere omstandigheden worden beoefend, zoals "laat de Boeddha ademen, laat de Boeddha zitten," "laat de Boeddha ademen, laat de Boeddha werken," of "laat de Boeddha ademen, laat de Boeddha deze tanden poetsen". Deze oefening is hetzelfde als de praktijk van het noemen van de naam van de Boeddha. "Boeddha" is hier geen titel, maar Boeddha is een echte mens die ademt, loopt, de afwas doet, de vloer dweilt.....

Ik herinnerde me hoe ik onlangs op de India-tournee oefende: "Hier is *An Do* (India), *An Do* (India) is hier" in plaats van "hier is *Tinh Do* (het Zuivere Land), *Tinh Do* (het Zuivere Land) is hier". Toen we loopmeditatie deden op Rajpath Street in New Delhi, oefende ik deze gatha; en tegelijkertijd oefende ik het wandelen voor mijn vader, moeder, spirituele voorouders, en voor jou. Ik oefende: "De Boeddha gaat wandelen; de Boeddha geniet; de Boeddha is gelukkig; de Boeddha is vrij. Ik ga wandelen, ik geniet..., mijn vader gaat een wandeling maken; mijn vader geniet ..." Toen ik voor jullie oefende, nodigde ik jullie uit om met mijn voeten te lopen: "Ik ga een wandeling maken, ik geniet van....." Ieder van jullie was bij mij aanwezig tijdens de hele reis in India.

Kinderen, jullie zijn kloosterlingen (*xuat si*) en lekenbeoefenaars (*cu si*). "*Xuat*" betekent verder gaan of doorgaan; niet om een hoge maatschappelijke positie te hebben, maar om

deel uit te maken van de gemeenschap van kloosterlingen. Als de sangha je nodig heeft om ergens heen te gaan dan ga je; je hebt niet slechts één verblijfplaats. "Cu" betekent verblijven; "cu si" betekent ook "xu si", degenen die niet "weggegaan" of tot kloosterling gewijd zijn, die nog steeds verantwoordelijkheden hebben ten opzichte van hun ouders maar ook de mogelijkheid hebben om te oefenen en deel uit te maken van de viervoudige gemeenschap. De klooster- en leken gemeenschappen zijn op elkaar aangewezen, ondersteunen elkaar, beoefenen de transformatie en helpen alle levende wezens. Het sangha-lichaam is een mooie gemeenschap van vier integrale onderdelen - monniken, nonnen, mannelijke leken en vrouwelijke leken - "het realiseren van harmonie, bewustwording en bevrijding..." De burgerrechtenactivist Dr. Martin Luther King had gehoopt een dergelijke gemeenschap op te bouwen: een gemeenschap die geluk en broederschap kent, en ook het vermogen heeft om te vechten voor het welzijn van de samenleving. Hij noemde het de "Geliefde gemeenschap". Het is jammer dat hij in Memphis is vermoord toen hij 39 jaar oud was, en die prachtige droom van hem is nooit werkelijkheid geworden. Wij hebben meer geluk: we zijn in staat om overal sanghas te bouwen, zodat elke plek ons thuisland wordt. "Het Sangha-lichaam is overal; mijn ware thuis is hier." Wij hebben het streven van Martin Luther King kunnen voortzetten en realiseren: het beoefenen van broederschap in onze dagelijkse praktijk, vreugdevol leven en het helpen van anderen.

Ik herinner me de laatste keer dat ik Dr. King ontmoette, in Zwitserland, tijdens de conferentie "Pacem In Terris", georganiseerd door de Wereldraad van Kerken in 1968. Dr. King verbleef met zijn assistent op de 11e verdieping in het grote hotel waar de conferentie plaatsvond. Ik verbleef op de begane grond met slechts één lekenassistent. Dr. King nodigde me uit om met hem te ontbijten zodat we konden praten. Omdat ik bezig was met een persconferentie was ik een half uur te laat, maar Dr. King had mijn ontbijt warm gehouden. In die vergadering had ik de kans om hem te zeggen: "De vrienden in Vietnam steunen je echt, en ze zien je als een levende bodhisattva." Hij was erg blij dat te horen. Elke keer als ik aan die ontmoeting terugdenk, ben ik blij dat ik hem dat toen kon vertellen, want een paar maanden later werd hij vermoord.

Het pijnbomenpad dat naar *Son Ha Temple* leidt is een van de mooiste paden in Plum Village. Heb je ooit met mij op dat pad gelopen? De pijnbomen werden geplant om een bos te worden, ze staan in rijen, die het hele jaar door als een sangha-lichaam fris en groen naast elkaar staan. Er zijn ongeveer 8.000 pijnbomen in dat bos. In het droge seizoen stop ik meestal in het midden van het pad en ga op het tapijt van dennennaalden zitten. Als er een begeleider bij me is, drinken leraar en leerling samen thee voordat ze weer opstaan en verder wandelen.

De hut bij *Son Ha Temple*, waar ik meestal een vuur maak om eerwaarde monniken en nonnen te ontvangen die deel nemen aan de grote Ordinatieceremonie tijdens de winterretraite, was vroeger een boerenwoning. Van buiten ziet het er niet zo mooi uit; maar de binnenkant is op een mooie manier verbouwd en vrij comfortabel, vooral rond de open haard in de woonkamer. Op de schoorsteenmantel staat een kalligrafie die zegt "*bois ton thé*" - wat in het Frans betekent, "drink je thee". Op koude en besneeuwde dagen hebben we ons, soms met 20-30 man, rond die open haard verzameld om thee te drinken en om verhalen te vertellen, want iedereen komt ergens anders vandaan... "We zijn vogels, hierheen gevlogen vanuit vier richtingen..."

Ik moest die hut in *Son Ha* een naam geven. Hij is niet zo fraai aan de buitenkant, maar heel mooi van binnen. Ik noemde het "*Toadskin Hut*" ("Paddenhuidhut"). Dat klopt. De huid van een pad heet *peau de crapon* in het Frans. De huid van een pad is hobbelig en niet bepaald mooi aan de buitenkant, maar van binnen kan hij heel mooi zijn. Toen Dung, de vader van broeder Phap Don, voor het eerst in de hut kwam, zei hij: "Van buiten lijkt het op de huid van een pad, maar van binnen op gele juwelen." Ken jullie dat zinnetje nog? Het is de eerste regel van een raadsel. "Buiten de paddenhuid, binnenin de gele juwelen. Zelfs van een afstand, kan je mijn geur ruiken. Wat ben ik?" Het antwoord is: een rijpe jackfruit. Aan de buitenkant is de schil hobbelig zoals de schil van de pad; maar binnenin is de rijpe vrucht geel en geurig, en ziet het eruit als goud en juwelen. En als je in de buurt van een rijpe jackfruit loopt, ruik je zijn geur. Dat raadsel komt misschien uit de buurt van Hué, want het heeft de drie woorden "*thom lung lung*" (geurig van ver). Dus mijn hut in *Son Ha* is aan de buitenkant paddenhuid, maar als het aan de binnenkant op juwelen en goud lijkt, dan is dat dankzij het harde werk van Hieu, de broeder van broeder Phap Quan. Hij heeft veel werk verricht om deze plek, die vroeger het huis van een arme boer was, opnieuw in te richten. Ik begin de naam "Paddenhuid" leuk te vinden, vinden jullie het ook niet grappig?

In een van de oude mythen liep een jonge man langs enkele rijstvelden, zag een pad en stapte er overheen. Toen hij er over heen stapte, hoorde hij achter zich het geluid van een jonge vrouw die haar keel schraapte. Toen hij zich omdraaide was hij verbaasd een mooie prinses te zien. Natuurlijk begonnen deze jongeman en de prinses een gesprek met elkaar en daarna nodigde hij haar bij hem thuis uit om haar aan zijn ouders voor te stellen. Hij vergat niet om de paddenhuid op te pakken en mee naar huis te nemen en daar uit elkaar te scheuren, zodat deze beeldschone prinses niet meer terug kon kruipen in haar knobbelige paddenhuid. Ik voel me net zo gelukkig als die jongeman. Ik heb veel knobbelige padden leren kennen op mijn reizen, maar die padden zijn na het afwerpen van hun huid charmante prinses en prachtige prinsessen geworden. Telkens als jouw bodhicitta zichbaar wordt ben je net zo mooi als deze prinses en prinsessen. En het beeld van de sangha die deze heuvel beklimt is werkelijk prachtig.

Er zijn bekende paden voor loopmeditatie in mijn dromen verschenen. Paden rond de basistempel, Tu Hieu, waar Thay gelopen heeft toen hij nog een novice was, zijn legendarisch geworden, en af en toe verschijnen ze in mijn dromen over het vinden van een echt thuis. Mijn kinderen in Prajña hebben soortgelijke paden gecreëerd, en de stenen op die paden zijn bekend geworden door de bewuste stappen van al die prinses en prinsessen. *Fragrant Palm Leaves* had zulke paden. De *Hermitage Among the Clouds* had ook zulke paden, evenals *Deer Park*. Op dit moment gebruiken mijn spirituele kinderen bij *Blue Cliff* mindful steps om hun eigen paden te cultiveren. De oude loopmeditatiepaden bij *Green Mountain Dharma Center* en *Maple Forest Monastery* zijn even mooi. Ze hebben een lied gemaakt: "We gaan samen de Groene Berg ("*Green Mountain*") bezoeken, de immense hemel beklimmen, we gaan naar het theehuis en wandelen rond de vijver..." Het Zuivere Land heeft ongetwijfeld zulke paden, die ons altijd helpen het te onthouden als we weggaan. Herinneren jullie je het loopmeditatiepad langs de beek en door het bamboebos bij de kluizenaarshut?

Vanmiddag, zittend in de *Still Water Meditation Hall*, nodigde ik de Boeddha uit om met mijn longen te ademen. Ik zei: "Dit zijn mijn longen, maar het zijn ook uw longen. Adem alstublieft op uw gemak. Mijn longen zijn nog steeds gezond, maakt u zich geen zorgen" - en de Boeddha ademt gelukkig; we ademen samen en zijn allebei gelukkig.

Son Ha Temple is omgeven door bos, voornamelijk pijnbomen. Er is een beekje en ook een vijver. "*Son Ha huu tuyen, trac chi tac du*" is een vers uit de *Kinh Thuy Sam* (Healing Water Discourse). Het betekent: "Aan de voet van de berg is een beekje; neem wat water en was jezelf en je wonden zullen genezen". *Son Ha Temple* ligt aan de voet van een grote heuvel. Er is een brug over de beek, en aan het einde ligt een steen gegraveerd met de woorden "*Son Ha huu tuyen....*" in klassiek Chinees. Dit is de *The Nhat* heuvel; bovenaan staat de *Dharma Cloud Temple*, in de Upper Hamlet van Plum Village. Broeder Nguyen Hai is de abt van de *Dharma Cloud Temple*, maar omdat hij nu in Vietnam lesgeeft, neemt broeder Phap Don momenteel in zijn plaats in. Broeder Phap Son is de abt van de *Son Ha Temple*. Hij komt uit Spanje maar heeft ook de Engelse nationaliteit, en spreekt behalve Spaans ook heel goed Engels, Duits en Frans. De lekenvrienden vinden de ligging van *Son Ha Temple* heel fijn. Deze winter zijn er naast de monniken ook nog achttien leken die samen oefenen.

Vorig jaar ben ik tijdens de winterretraite een keer "tourgids" geweest en heb toen een aantal mensen van *Son Ha* naar de *Dharma Cloud Temple* gebracht via het pijnbomenpad. Maar deze "toeristen" waren geen onbekenden. Het waren professor Hoang Khoi - Chan Dao Hanh en zijn vrouw Chan Tue Huong, die beiden zeer goede studenten zijn van Thay. Afgelopen winter kwamen ze uit Sydney om deel te nemen aan de winterretraite in Plum Village, en verbleven in de Upper Hamlet. Deze twee lekenvrienden zijn zeer goede dharmaleraren. Ze hebben veel van Thays boeken in het Vietnamees vertaald en uitgegeven, zoals *Illusionary* en *Real Happiness, The Liveliness of Meditation Practice*, etc.

Nadat ik thee voor hen had gezet in mijn Paddenhuidhut in *Son Ha*, leidde ik hen over het pijnbomenpad naar Upper Hamlet. Ik zei tegen hen: "Stel je voor dat je voor het eerst naar *Dharma Cloud* gaat. Ik neem je mee naar een zenmeester in een rieten hut, *de Sitting Still Hut* aan de oostelijke kant van de heuvel *The Nhat*, dicht bij de *Dharma Cloud Temple*. Als je elke stap op deze heuvel met aandacht kan zetten heb je meer mogelijkheden om deze leraar te ontmoeten, omdat hij meestal zelf ook loopt te mediteren in de heuvels, soms wilde groenten plukt, soms medicijnen verzamelt (*Su the duoc khu*). Er zijn momenten waarop hij de hele dag in het bos doorbrengt, soms weet niemand waar hij zit, zelfs zijn novice-begeleiders niet.

Die dag was de regen net opgehouden. De zon scheen prachtig op de bladeren die nog glinsterden van de regendruppels, net als juwelen die het ochtendlicht opvingen. Ik stond stil en stak mijn hand uit om een druppel water van een dennennaald op te vangen; het glinsterende water viel als een ronde druppel op mijn vinger. Ik vroeg professor Chan Dao Hanh zijn hand uit te steken om dit juweel te ontvangen, en legde het in zijn handpalm. Zijn handen hadden in zijn zakken gezeten en waren nog steeds droog en warm, en toen het juweel op zijn hand werd gelegd was het nog steeds een hele druppel. Ik heb dus ook zo'n juweel "geplukt" voor Chan Tue Huong. De aarde en de lucht zijn zo prachtig. Elk moment is een kostbaar juweel dat lucht, water, wolken en aarde bevat. Met slechts één aandachtige ademhaling worden zoveel wonderen zichtbaar.

Loopmeditatie is net zoiets. Elke stap geeft inzicht; iedere stap is vreugde; elke stap is voeding en genezing. Toen we de heuvel op gingen stopte ik, wees naar een hoek van de heuvel en zei tegen hen: "Hier vlakbij zul je de *Sitting Still Hut* zien. Misschien zit de meester daar." En toen de *Sitting Still Hut* zichtbaar was, stopte ik weer, wees naar de hut zodat ze het konden zien, en nodigde hen uit te ademen en te glimlachen. In feite hadden ze allebei al heel vaak *Sitting Still Hut* gezien, en vele malen thee met mij gedronken in die Hut; maar deze keer keken ze met andere ogen om iets nieuws te ontdekken. Wij drieën leken op mensen uit een oude legende, op zoek naar een zenmeester in de bergen, niet wetende of de omstandigheden goed waren om de meester te ontmoeten of niet. Er zijn duizenden mensen die in Upper Hamlet zijn geweest, uit zoveel landen; maar hoeveel zijn er door de kluizenaar in de *Sitting Still Hut* als gast ontvangen? Of hoeveel zijn er ontvangen als gast van de kluizenaar in de *Deep Listening Hut* op onze Tu Hieu-*Root Temple*?

Vorig jaar was broeder Phap Tri tijdens de winter-retraite mijn begeleider in de *Still Sitting Hut*, onder leiding van zijn oudere broeder Man Tue. Toen broeder Phap Tri terugkwam van zijn *mindful manners*-les en mij niet zag, wilde hij me gaan zoeken in de heuvels. Op dat moment kwam ik er net aan met mijn twee gasten. Ik speelde nog steeds "reisleader" en ik vroeg aan de novice: "Is de meester in de hut?" De novice wist niet wat hij moest antwoorden. Ik ging verder: "Of is de meester nog niet terug van het verzamelen van kruiden op de berg?" Nu begreep de novice het. Hij antwoordde: "Geëerde gast, mijn leraar is bijna terug. Ik wil iedereen graag uitnodigen om in de hut thee te komen drinken terwijl we op de meester wachten." In de Vietnam-tempel in Los Angeles is een kalligrafie die ik aan de Eerwaarde Man Giac heb aangeboden. Het is een vertaling van een gedicht geschreven door Gia Dao uit de Duong-dynastie:

Bij de pijnboom zei de novice:

"De meester is net vertrokken om geneeskrachtige kruiden te verzamelen op deze berg, maar door de dikke mist kun je hem niet zien."

In feite wist de begeleider waar zijn meester was, maar hij antwoordde zo omdat hij niet wilde dat zijn meester door de bezoeker gestoord zou worden. Hij wilde niet op zoek gaan naar de meester, zodat de meester met rust gelaten kon worden. Af en toe is de *The Nhat*-berg in mist gehuld, maar niet zoveel als bij het *Kim Son*-klooster in Noord-Californië.

Mijn pijnboompad is ook een legende geworden, zien jullie dat? Maar geldt dat niet voor elk pad dat we hebben bewandeld? Zoals het meditatiepad naar de kreek bij *Prajña*. We hebben dat pad vele malen op die manier bewandeld, herinneren jullie je dat nog, vrienden? Het pad dat leidt naar de Duizend Lotusblaadjesberg in Deer Park - hoe vaak hebben we die berg al beklommen? Hoe vaak hebben we op die rotsblokken op de top gezeten, terwijl we naar beneden keken naar het dal en naar Escondido, bedekt met mist? Het meditatiepad vanaf de *Boeddha Hall*-tuin in Tu Hieu naar beneden naar de Halve maanvijver, rond de Ochtendsterrenvijver, over de Driedeurs poort omhoog naar *Duong Xuan Hill* of naar de stupas van de patriarchen - dat pad is legendarisch geworden, en verscheen in mijn dromen gedurende de veertig jaar dat ik weg was uit Vietnam. De meditatiepaden in Lower Hamlet en New Hamlet dragen ook al twee decennia onze voetafdrukken, en we missen ze iedere keer als we ergens anders heen gaan,

We hebben onze Boeddha-voetstappen gedrukt op loopmeditatiepaden in Estes Park in de Rocky Mountains; op de wandelpaden van Stonehill College; op het terrein van de Universiteit van Californië in Santa Barbara; in MacArthur Park in Los Angeles; op de hoofdwegen van grote steden als Frankfurt, Rome, Amsterdam, Parijs, New York, New Delhi, Hanoi, etc. Ik herinner me dat we loopmeditatie deden bij Hoan Kiem Lake, als een sangha van klooster- en lekenbeoefenaars van 41 nationaliteiten. We maakten stappen van vrede en vrijheid bij het meer en staken The Huc Bidge over naar Ngoc Son Shrine. De lokale bevolking was verrast om een groep mensen zo vrij te zien lopen, ontspannen te midden van de drukte van de Vietnamese hoofdstad, waar iedereen zich druk lijkt te maken en haast heeft. Toen ze zo'n groep mensen zagen zeiden sommigen dat ze de wortels van hun cultuur en hun ware thuis herontdekten. We liepen op dezelfde manier in Trung Hau, Dong Dac, Soc Son, Bang A, Van Mieu, Hoa Lu, Tat Diem, Dieu De, Thuyen Ton, Linh Mu, Linh Ung, Tam Thai Chuc Thanh, My Son, Cam Ranh, Thap Thap, Nguyen Thieu, Giac Vien, Giac Lam, An Quang, Hoang Phap, en Phap Van. Het heilige land is voor ons overal. Elke plaats kan ons ware thuis zijn, als we weten hoe we moeten stoppen en bewust kunnen leven.

Het jaar 2008 eindigt over enkele weken. Als ik hier zit en deze eindejaarsbrief voor mijn spirituele kinderen schrijf, voel ik veel warmte, alsof ik bij jullie allemaal tegelijk ben. In New Hamlet vieren we dit jaar Kerstmis, in Lower Hamlet zijn we te gast voor het nieuwjaarsfeest en in Upper Hamlet vieren we dit jaar het Vietnamese Maan Nieuwjaar, het 'Jaar van de Os'. In de grote Ordinatieceremonie van het nieuwe lotusseizoen van deze winter zullen ongeveer zevenentwintig mensen de Dharmalamp ontvangen, en broeder Phap Huu zal er één van zijn. Kleine Huynh The Nhiem kwam voor het eerst naar Plum Village toen hij zeven jaar oud was, en kwam daarna vele malen terug. Nhiem werd op twaalfjarige leeftijd in februari 2002 geordineerd. Nu zal Nhiem de lamp ontvangen en een dharmaleraar worden. Nu is hij nog broeder Phap Huu. Tijdens deze winterretraite heeft Phap Huu als mentor zeven leken. Zij zijn blij met zo'n jonge dharmaleraar als mentor.

Mijn jonge monniken en nonnen zijn nu allemaal volwassen! Behalve broeder Phap Huu zijn er ook nog broeder Phap Chieu en de zusters Mat Nghiem, Dan Nghiem en Man Nghiem die onze lekenvrienden begeleiden, er ook. Zuster Man Nghiem ontving vorig jaar tijdens de *Earth Refreshing Great Ordination ceremony* de Lamp en werd zo de jongste dharmaleraar in Plum Village. Ik ontmoette Zuster Man Nghiem voor het eerst toen ze vijf jaar was. Ze kwam naar Plum Village om ingewijd te worden toen ze twaalf was. Ha Thoai My Quyen was haar naam. Op haar zestiende las ze mijn boek *Speaking to Twenty-Year-Olds* en ze beloofde zichzelf dat ze een boek voor me zou schrijven als ik tachtig werd met de titel, *Speaking to Eighty-Year-Olds*. Quyen schreef dat boek toen ze twintig werd; het heeft 300 bladzijden en ik heb het nog steeds in mijn *Fragrant Source Hut*. Zuster Man Nghiem heeft me gezegd dat ik de enige ben die het mag lezen..

Phap Huu wordt een jonge dharmaleraar. In de tien jaar dat wij samen zijn hebben we nooit problemen met elkaar gehad. De band tussen ons is fijn. Phap Huu is een van de beste begeleiders geworden - zeer attent, net zoals broeder Phap Niem: zeer georganiseerd. Hij wacht niet tot ik hem zeg wat ik nodig heb. Ik heb een keer tegen Phap Huu gezegd: "Vroeger, toen de Eerwaarde Ananda de Boeddha begeleidde, was hij net zo goed als jij nu." Nhiem antwoordde bescheiden: "Maar ik heb niet zo'n goed geheugen als de Eerwaarde

Ananda." Ik lachte en zei: "Jij hebt het geheugen van Eerwaarde Ananda niet nodig, want je hebt al een iPod in mijn schouder tas." Meester en student keken elkaar aan en giechelden.

Plotseling denk ik aan sneeuw. Er valt nu sneeuw in Waldbröl, bij het *EIAB*. Vorige week belde zuster Song Nghiem me op en vertelde dat er sneeuw viel en dat er wel tien centimeter lag. Het landschap in Waldbröl is nu prachtig, en ze nodigde me uit om daar naar toe te komen. Maar ik ben daar al, zien jullie dat niet, mijn kinderen? Ik ben nu ook in Blue Cliff, in Deer Park, in Maple Village, in Lotus Bud, Magnolia Village, Prajna, Tu Hieu, Hohenau, in Source of Compassion, en op vele andere plaatsen! Je moet me overal kunnen zien, waar je ook zit of staat. Kennen de jongeren het raadsel van broeder Phap Lam nog? Ik ben niet alleen in India. Heb je de zenmeester Vô Ngôn Thông horen zeggen: "Hier is India, India is hier"?

Ik herinner me de hangmat die tussen de bomen achter het Instituut hangt. Voordat ik daarheen ging, had ik een brief geschreven aan mijn kinderen in Duitsland. Ik vroeg iedereen die een hangmat had om hem aan mij uit te lenen. Ik zou de hangmat in de appelboomgaard hangen en in de hangmat gaan zitten om met hen samen te zijn, om het nieuwe Instituut te vieren. Ik weet niet wie die brief heeft doorgegeven, maar toen ik bij het Instituut aankwam vertelden mijn begeleiders dat er 149 hangmatten waren meegenomen. Volgende zomer zullen we meer dan genoeg gelegenheid hebben om daar samen hangmat-meditatie te beoefenen.

Brieven schrijven voor mijn kinderen, ik weet niet wanneer dat genoeg is. Ik stop hier en zie jullie straks weer bij het Maan Nieuwjaar, als we samen de gedichten delen. Ik wens iedereen veel geluk bij het opbouwen van broeder- en zusterschap.

Thay